

Révision du système de contrôle physique

Introduction

An Wertelaers
Directeur Département Etablissements & Déchets

Bienvenue!

Projet: révision du contrôle physique

Impact sur un grand nombre d'intervenants

- Organismes agréés
- Services/experts de contrôle physique
- Exploitants
- Secteur du Transport

→ Réunion avec les intervenants fin juin 2016:

Cette réunion n'était que le premier pas!

Objectif de la réunion avec les intervenants de juin 2016

- **28 juin 2016**

Etape 1= Comprendre le nouveau système

Possibilité de poser toutes vos questions

- **Après le 28 juin 2016**

Etape 2= Se former sa propre opinion sur base de l'information reçue

Etape 3= Transmettre vos remarques à l'AFCN

Résultat de la réunion avec les intervenants de juin 2016

- Octobre 2016: l'AFCN a reçu environ 350 remarques des intervenants
- MERCI à tous pour votre temps, votre énergie et votre travail!
- L'AFCN a traité toutes ces remarques: chaque intervenant recevra sous peu un feedback individuel à ses remarques
- Publication des textes réglementaires sur le site web: 14 avril 2017

Objectif de la session d'information d'aujourd'hui

- Où en est le projet actuellement? Rappel du système revu
- Qu'a fait l'AFCN avec les remarques des intervenants? Feedback global
- Quelles sont les étapes suivantes?

Rappel: en quoi consiste le projet de révision du contrôle physique?

1. Renforcement de la radioprotection
2. Responsabilisation accrue de l'exploitant
3. Séparation claire régulateur (contrôleur) – exploitant (contrôlé)
4. Transposition partielle de la Directive 2013/59/Euratom
5. Approche graduée renforcée
6. En adéquation avec les possibilités et réalités du terrain
7. Evolution chez les Organismes Agréés
8. **NOUVEAU: Les missions de Bel V**

Output concret du projet et situation actuelle

1. Modification de la loi AFCN: adoption par la commission parlementaire fin avril 2017
2. Modification de l'Arrêté Royal (RGPRI) y-compris:
 - Révision de l'organisation du contrôle physique chez l'exploitant/le transporteur
 - Le nouveau fonctionnement de l'Organisme Agréé
 - NOUVEAU: les missions de Bel V:
l'AFCN attend vos remarques (classe I & IIA) jusqu'à la fin mai 2017

L'AFCN a traités les remarques des intervenants

Output concret du projet et situation actuelle (suite)

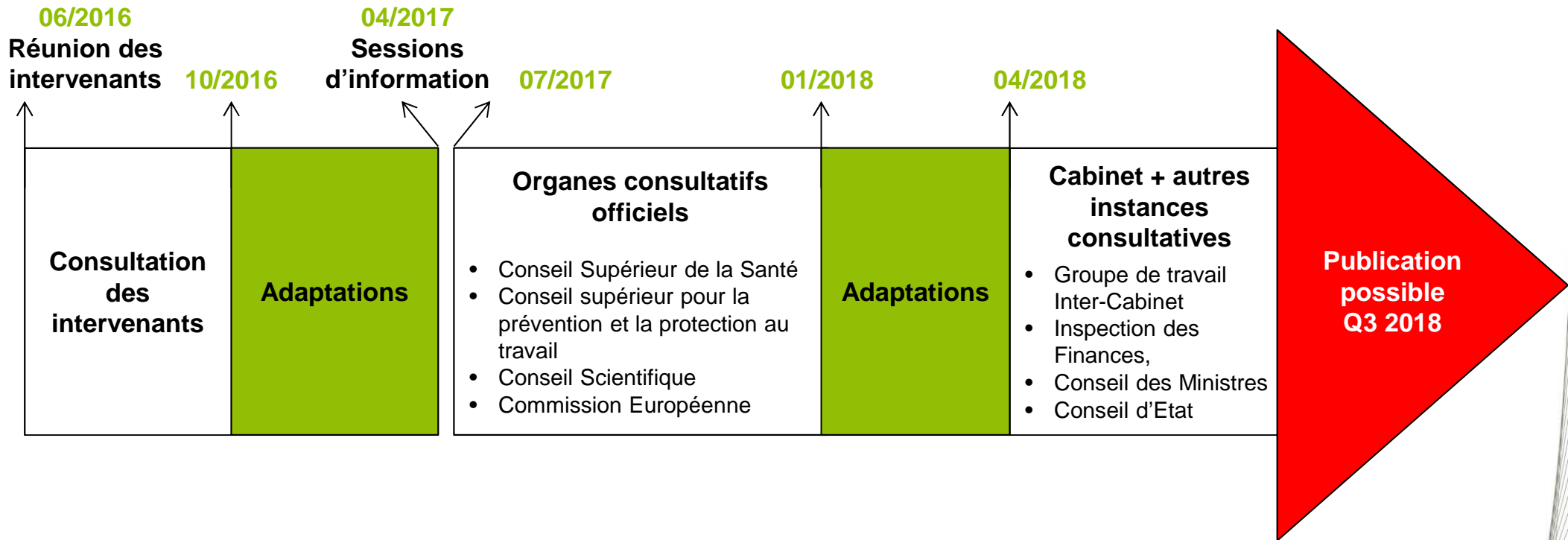
3. Arrêtés AFCN:

- Notification des incidents à l'AFCN
- Inventaire physique
- Formation de l'agent de radioprotection
- Exigences pour les Organismes Agréés

L'AFCN a traité les remarques des intervenants

13h30-13h50	Accueil par An Wertelaers
13h50-14h45	Révision du Contrôle Physique <i>Révision du RGPRI</i> <i>Rôle et responsabilités de Bel V</i>
14h45-15h	PAUSE
15h00-15h30	<i>Règlement portant sur les programmes de formation des agents de radioprotection</i> <i>Règlement portant sur l'inventaire physique</i> <i>Règlement portant sur la notification d'incidents significatifs</i>
15h30-15h45	Règlement portant sur les organismes agréés en contrôle physique
15h45-16h15	Frequently Asked Questions <ul style="list-style-type: none"> • RGPRI • Règlements
16h15-16h55	Session de questions - Réponses
16h55-17h00	Next steps

Etapes suivantes

Inleiding in het reglementair FANC project:

Herziening van het fysische controlesysteem

Wijziging van de Wet van 1994

Traject

- **Wijziging Wet van 1994 :**
- Goedkeuring Ministerraad 18/11/2016 +
- Advies van Raad van State 30/12/2016
- **Goedkeuring in parlementaire commissie van 6/4/2017**
- Inwerkingtreding volgende inwerkingtreding wijziging Algemeen Reglement

www.dekamer.be : **Wetsontwerp nr 2322**

Amendementen (1)

- Definitie Fysische Controle en dienst voor Fysische Controle
- *Het geheel van maatregelen, uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de vergunninghouder, met als doel te verifiëren dat de bevolking, de werknemers en het leefmilieu op afdoende wijze worden beschermd tegen het gevaar van ioniserende straling en dat de veiligheidsrisico's op afdoende wijze worden beheerst, met uitzondering van ...*
- ...
- *Iedere vergunninghouder moet een dienst voor fysische controle aanstellen voor de handeling waarvoor hij verantwoordelijk is*

Amendementen (2)

- Primaire verantwoordelijkheid van de vergunninghouder

De vergunninghouder is onder alle omstandigheden verantwoordelijk voor de bescherming van de werknemers, de bevolking en het leefmilieu tegen de gevaren of gezondheidsnadelen die kunnen voortvloeien uit de uitoefening van zijn handeling. Deze verantwoordelijkheid kan niet worden gedelegeerd.

...

De opdrachten toegewezen aan de dienst voor fysieke controle doen geen afbreuk aan het gezag en de verantwoordelijkheid van de vergunninghouder.

Amendementen (3)

- instellingen voor fysieke controle (art. 29)

§ 2. De Koning bepaalt de aard van de opdrachten van fysieke controle waarvoor de tussenkomst van een krachtens artikel 30 erkende deskundige vereist is.

§ 3. Voor sommige handelingen met een beperkt veiligheidsrisico die door de Koning worden bepaald, kan de vergunninghouder, onder zijn verantwoordelijkheid, de uitvoering van de in § 2 bedoelde opdrachten voor fysieke controle, toevertrouwen aan een deskundige van een instelling voor fysieke controle, die daartoe krachtens artikel 29bis is erkend.

Voornaamste wijzigingen van het Algemeen Reglement

Artikels

- Art. **3.3**: definitie **klasse IIA**
- Art **15** Oplevering kl II, anders dan IIA en III
- Art **15/1**: formeel proces van **bevestiging van de vergunning en oplevering IIA door Agentschap**
- Art. **23** : fysische controle
- Art. **73**: Erkenning van deskundigen
- Art. **74**: Erkenning van instellingen voor fysische controle

- Rol van Bel V (art. 38)

Art. 3.3 : de klasse IIA

- **Art. 3.3 Inrichtingen van de klasse IIA**

(subklasse met hoogste risico's binnen de klasse II)

- a) Production radio-isotopen (3.1 b) punt 1.)
- b) deeltjesversnellers ;
- c) Industriële röntgentoestellen van meer dan 1 MeV
- d) Bestralingsinstallaties met een bron waarvan de activiteit gelijk of hoger is dan 100 TBq ;
- e) Die radioactieve stoffen produceren of bronnen fabriceren waarvan de totale maandelijkse geproduceerde activiteit de vrijstellingsniveau's met een factor 500 000 overschrijdt

Vergunningsaanvraag

- Klasse I (art. 6.3.1): veiligheidsevaluatie door Bel V, beoordeling van de aanvraag door het FANC en verslag FANC verstuurd naar Wetenschappelijke Raad, vergunning door de Koning
- Klasse IIA (art 7.3.1) : veiligheidsevaluatie door Bel V, vergunning door FANC
- Klassen I, II, III : de vergunningsaanvraag is onderzocht en goedgekeurd door een erkend deskundige (eventueel van een EI voor klasse II-III)

Art. 6.9, 15 & 15/1 : Oplevering

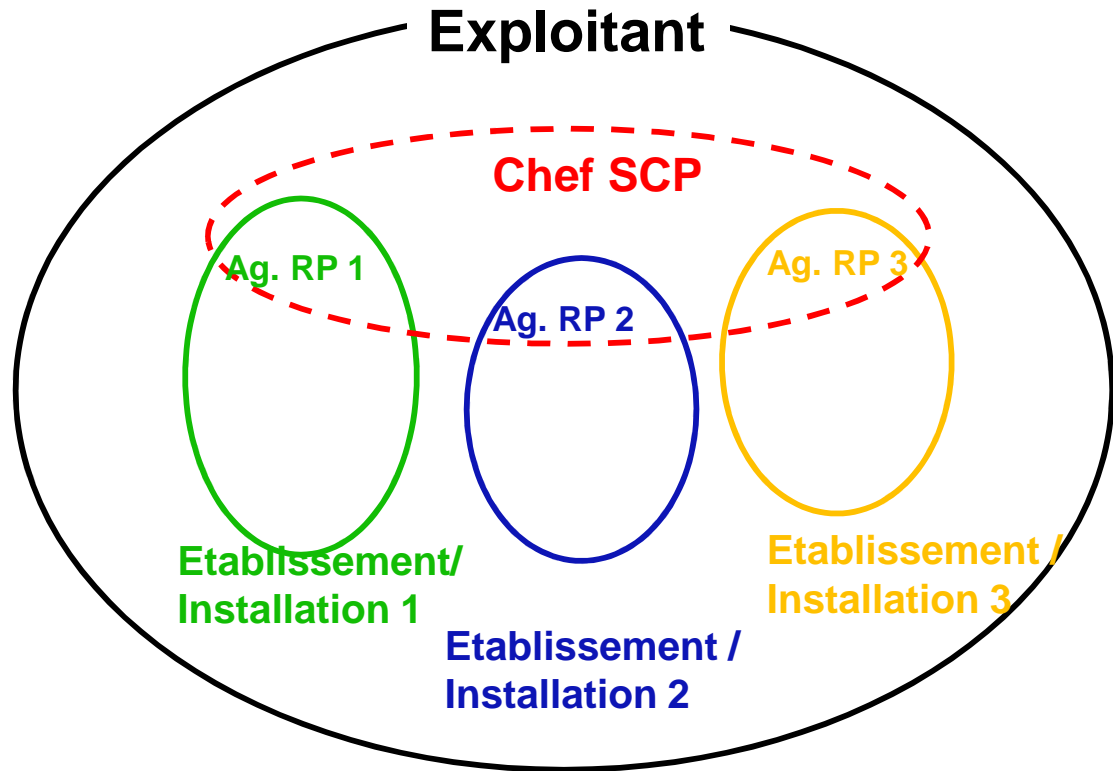
- [Art. 23 : goedkeuring van projecten en oplevering van nieuwe installaties door **erkend deskundige** (interne of extern)
- Oplevering klasse I (art. 6,9): **veiligheidsevaluatie door Bel V**, formele bevestiging van de vergunning door de **Koning**
- Oplevering kl. IIA (art. 15/1): **veiligheidsevaluatie door Bel V**, formele bevestiging van de vergunning door **FANC**
- Oplevering kl II(andere) en III (art. 15) : Goedkeuring erkend deskundige (vereenvoudiging)

Art. 23 : Contrôle Physique

- Tout exploitant organise un Service de Contrôle Physique (SCP)
 - Services communs (à des *exploitants différents*) de contrôle physique possibles – sous conditions et approbation AFCN -
- Mission générale : surveillance des mesures pour assurer le *contrôle physique*
- Analyse *intégrée* des risques
- En concertation avec :
 - conseiller en prévention
 - médecin agréé
 - Radiophysicien (le cas échéant)
 - Le conseiller à la sécurité classe 7 (le cas échéant)

Art. 23 : Nouveau concept SCP

Le SCP est toujours interne

Art. 23 : Nouveau concept SCP le Chef SCP

- Le Chef du Service de Contrôle Physique :
 - Classe I : Expert agréé en contrôle physique
 - Classe II, IIA, III, transports cl 7 :
au choix de l'exploitant
 - Expert agréé en contrôle physique en interne

Ou

- Chef SIPPT ou son adjoint (si pas d'expert interne)

Chef SCP : Accès direct au chef d'établissement / entreprise & Protection

Art. 23 : Nouveau concept SCP

- **Agent(s)/ Sv. de radioprotection:**
L'exercice systématique de la radioprotection sur le lieu du travail
- Exécution de **tâches** RP dans les installations conformément à des **procédures** approuvées par un expert agréé
- **Formation théorique** (interne ou externe) et **pratique** appropriée (type pratique/installation), approuvée par l'expert agréé

Art 23.1.2

- **Etablissements de la classe I**
 - Chef SCP = expert agréé interne = Chef SIPPT
 - Désignation/assignation explicite Agents RP
 - Expert agréé interne backup toujours disponible (rôle de garde, absence/congé expert principal)
 - Description de l'organisation du [service de] contrôle physique dans le rapport de sûreté
 - Surveillance SCP par l'Agence
 - Contrôle et approbations décisions SCP par Bel V

Art 23.1.3

- **Etablissements de la classe II et III**

- **Expert agréé interne ou externe** (Y compris IIA)
- Chef SCP= expert interne ou (adjoint) chef SIPPT avec formation "Agent RP"
 - > Le chef SCP est toujours interne (par défaut, peut être l'exploitant lui même)
- Assignation **agents RP** (avec formation art. 30.4)
- Assistance d'un expert en cas **d'intervention urgence** (Rôle garde O.A. si nécessaire)

Tâches de Contrôle Physique

Art 23.1.5

- a) Tâches "Agent (Sv) de Radioprotection": Radioprotection dans les installations
 - tâches du "préposé à la surveillance"
 - en conformité ("RPO" directive 2013/59)
- b) Tâches "Expert agréé" : *examen et approbation*
 - Tâches plus ponctuelles en radioprotection & sûreté
 - en conformité ("RPE" directive 2013/59)
 - Tâche de "visite des installations"

Tâches de Contrôle Physique

Art 23.1.5

c) 19 tâches spécifiques (*examen et approbation*) en sûreté nucléaire – établissements de classe I – en relation avec l' A.R. 30/11/11 "Sûreté des installations nucléaires"

L'expert agréé (de classe I) est responsable de l'organisation et de la bonne exécution/réalisation de ces tâches.

Tâches de Contrôle Physique

Art 23.1.5

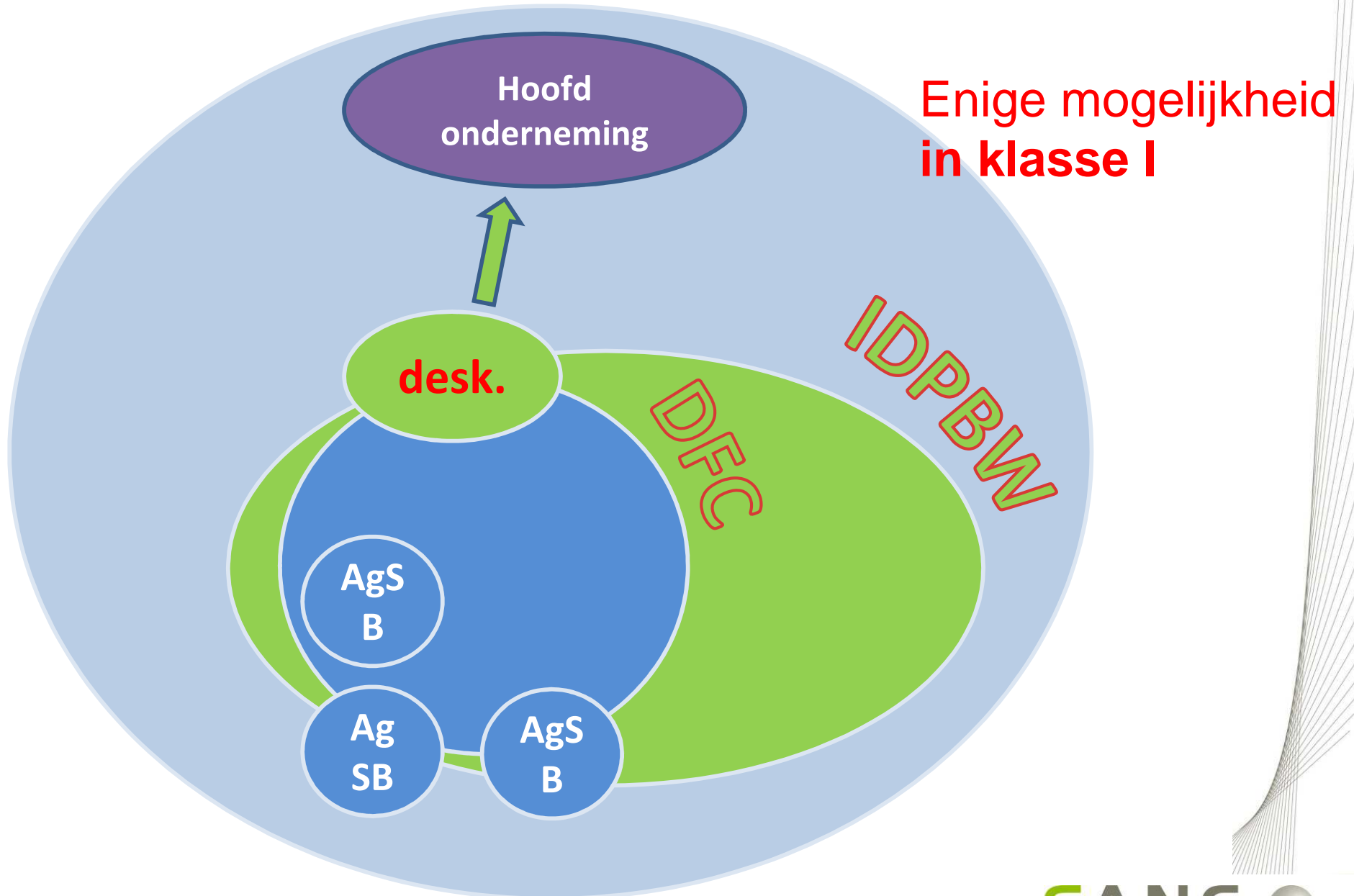
- Tâches de Contrôle Physique (2):
 - Nouvelle (2017) tâche Expert agréé:

Examen et approbation des documents destinés à ONDRAF :

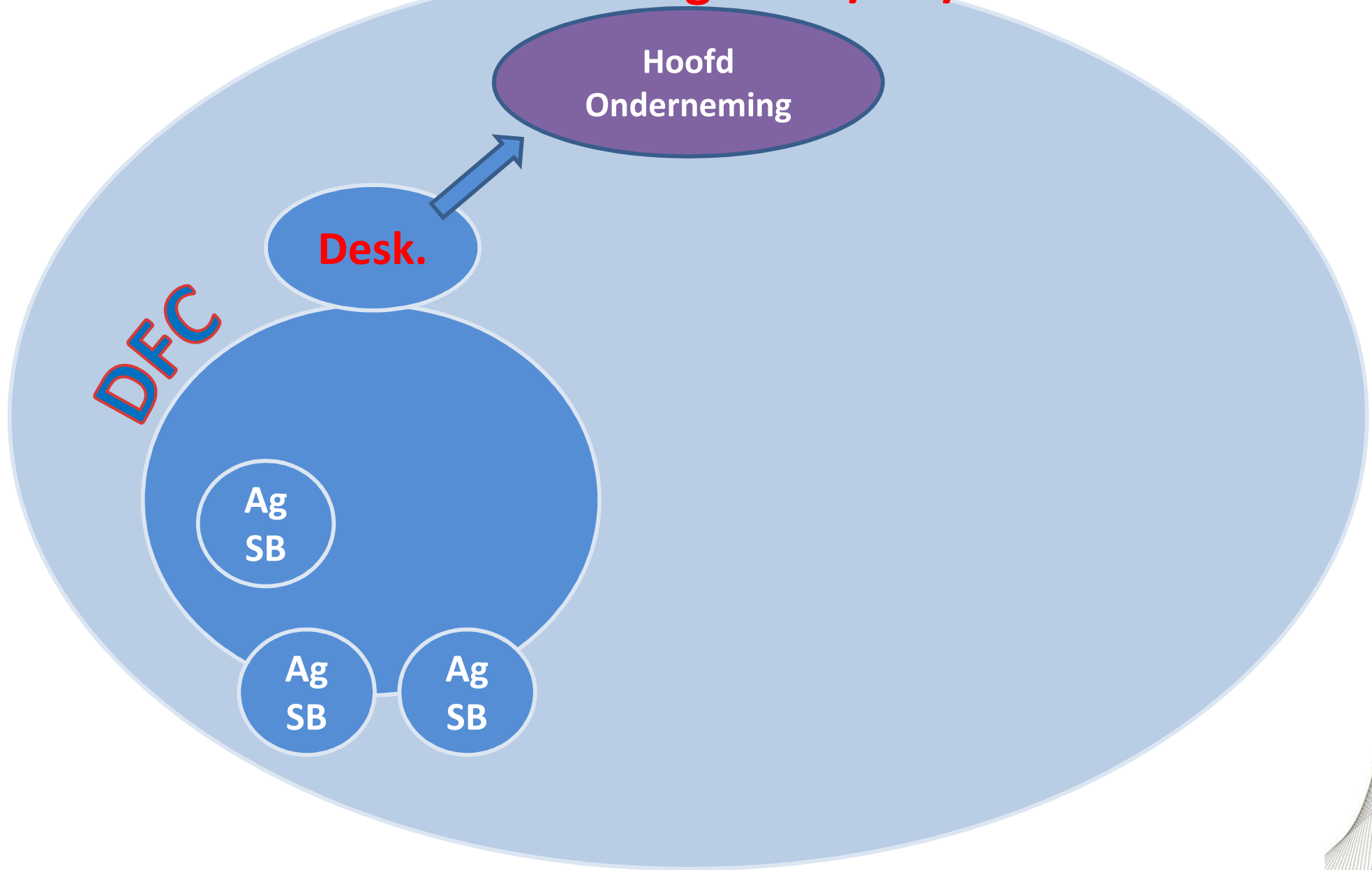
- Dans le cadre d'évacuation des déchets
- Dans le cadre d'agrément d'installations
- Des documents qualité associés

Mogelijke structuren : Illustratie Klasse I – II – III – Transport

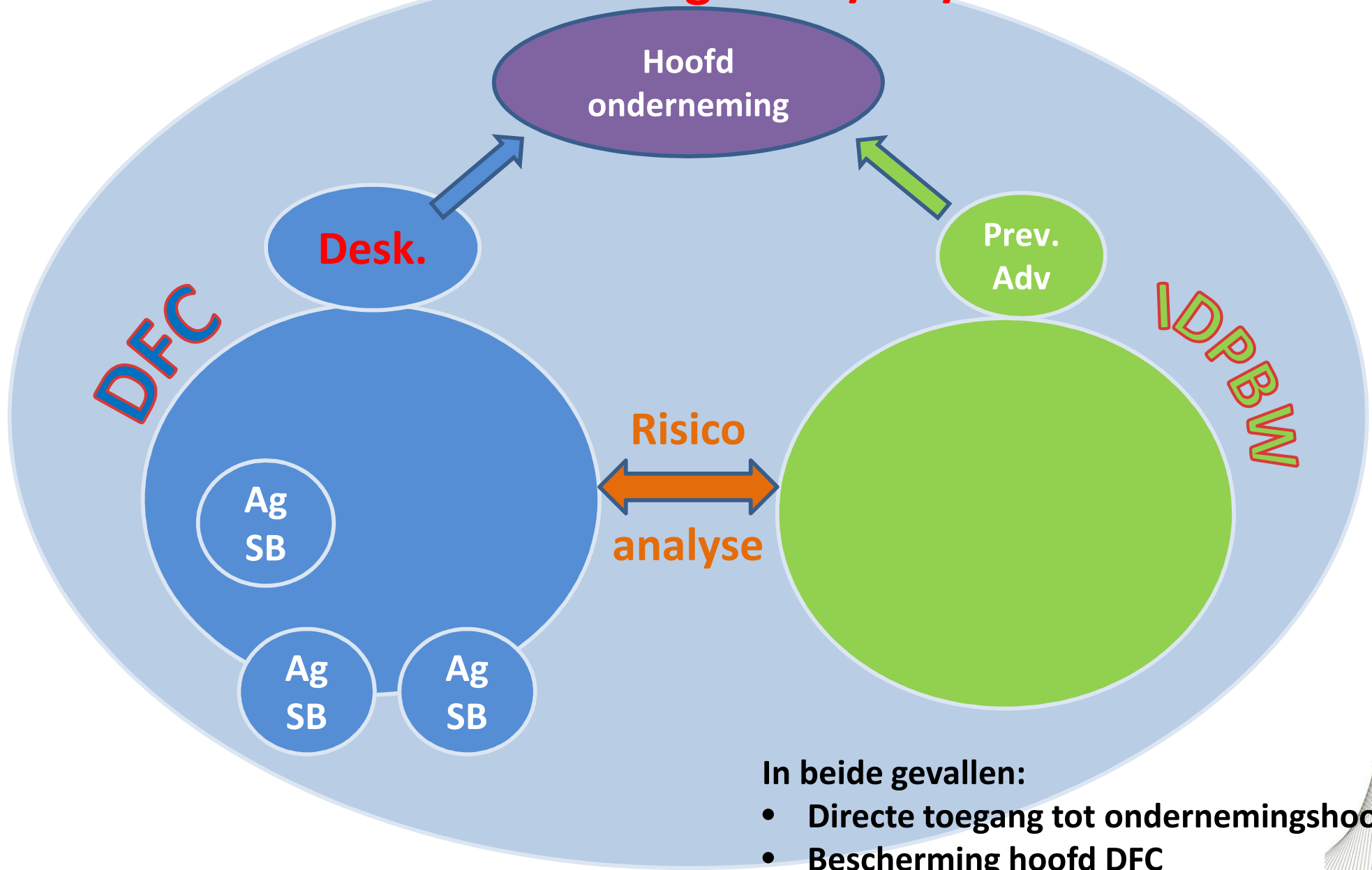
Hoofd DFC = Hoofd IDPBW = Desk. KI I /II/T1/T2

Hoofd DFC = interne deskundige kl II/ T1/T2

Hoofd DFC = interne deskundige kl II/ T1/T2

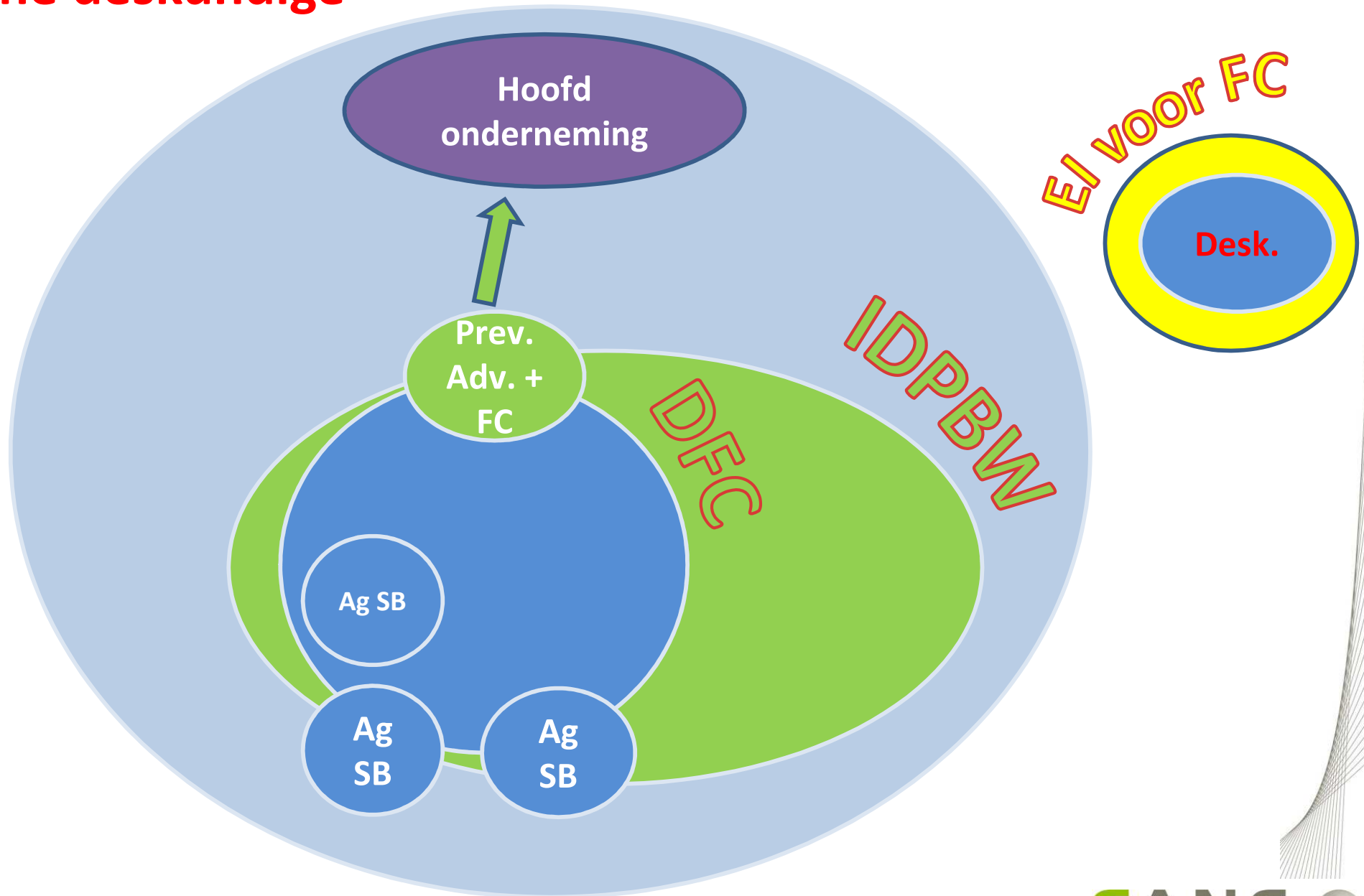

In beide gevallen:

- Directe toegang tot ondernemingshoofd
- Bescherming hoofd DFC

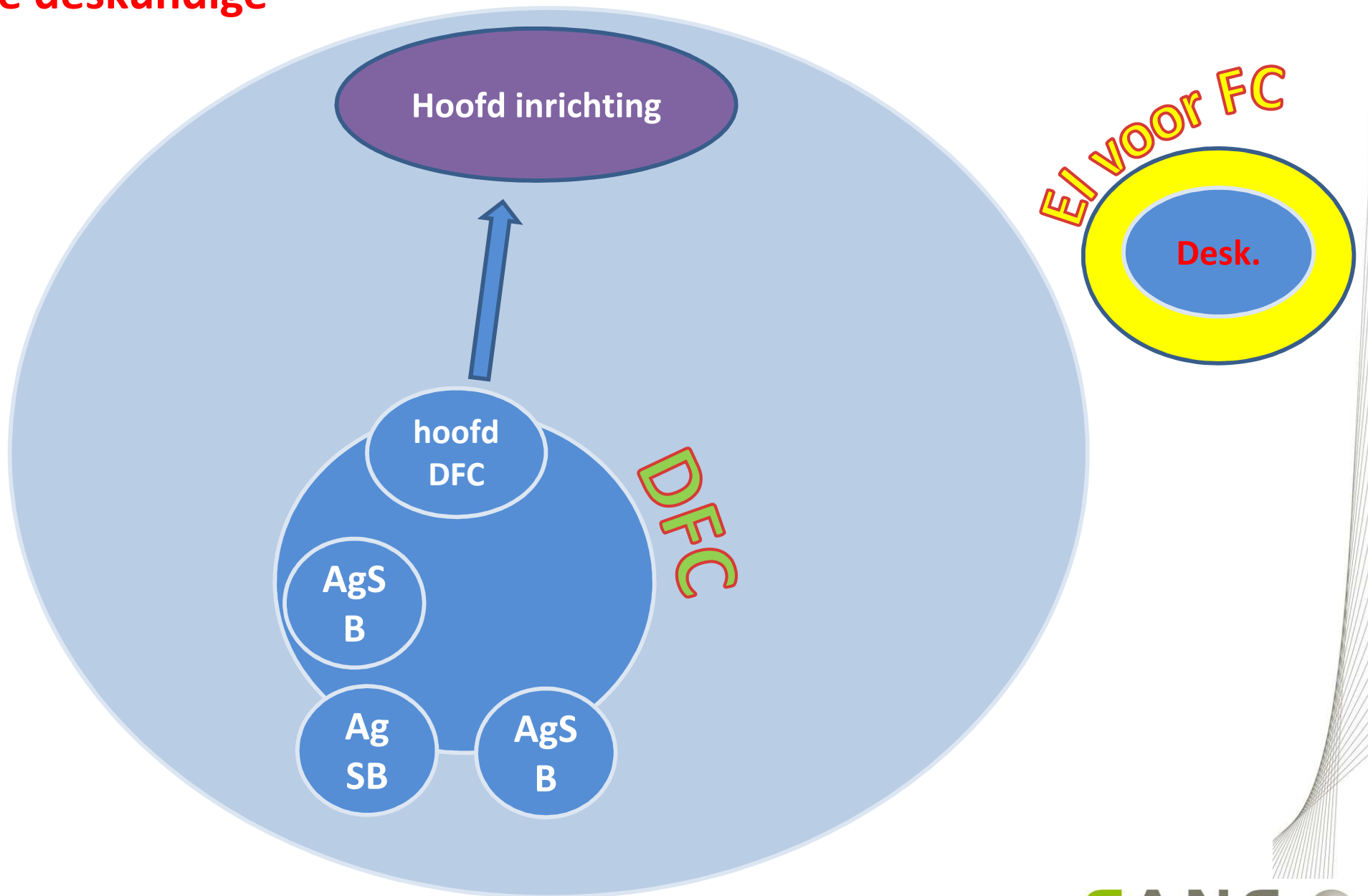
Hoofd DFC = Hoofd IDPBW (met vorming Ag SB)

Externe deskundige

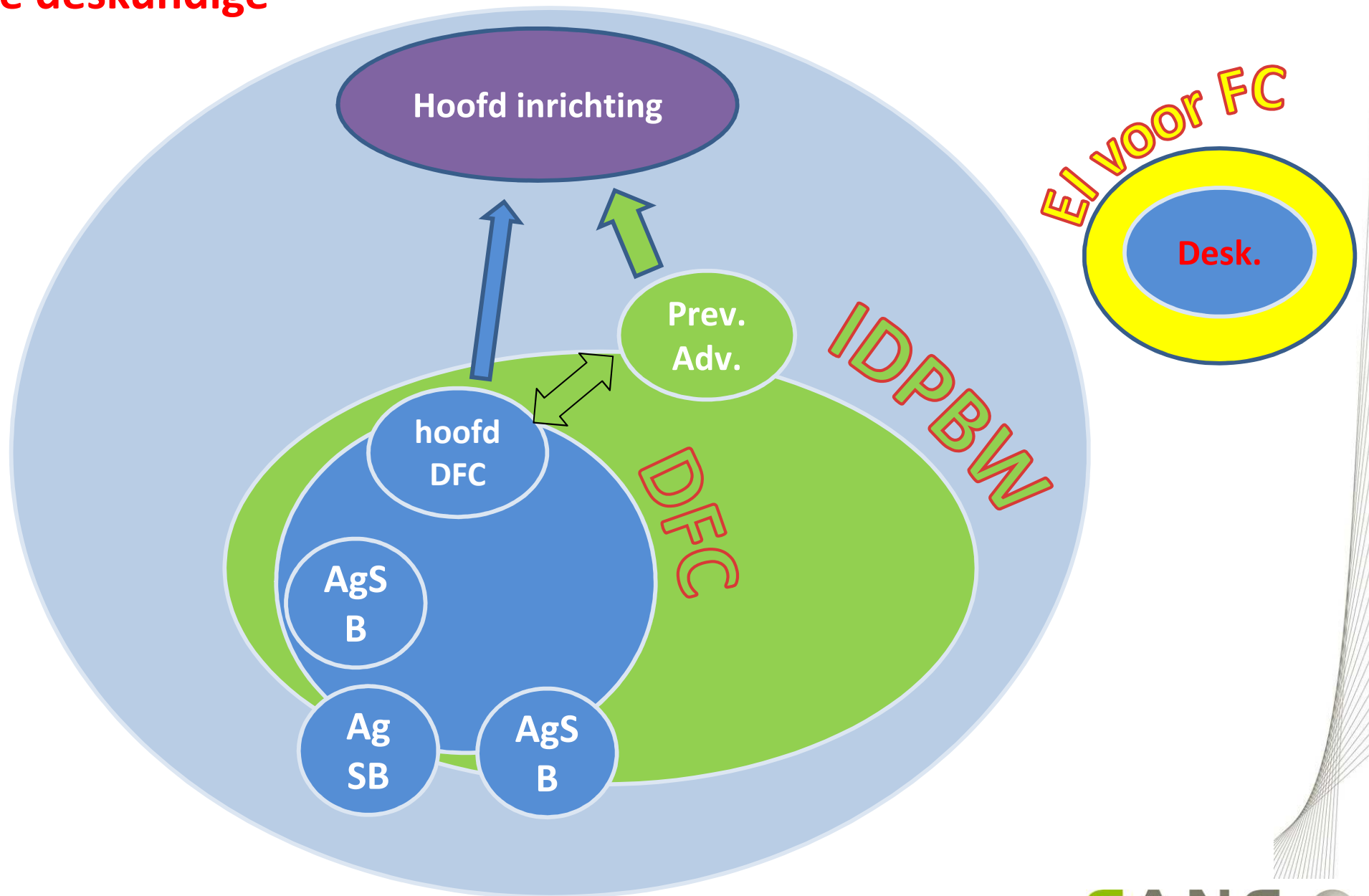
Hoofd DFC = Ag SB medewerker van hoofd IDPBW

Externe deskundige

Hoofd DFC = Ag SB medewerker van hoofd IDPBW

Externe deskundige

Art 73 : Erkende deskundigen

- Deskundigen erkend in het transport
 - Klasse T1 : goederen kl. 7 splijtstoffen/corrosief
 - Klasse T2 : andere goederen kl. 7

Mogelijkheid tot dubbele erkenning: erkend in fysische controle en in het transport

- Beperking van de erkenning tot 6 jaar (Wet 1994 – rev. 2017)
- Opschorting/ gedeeltelijke opheffing mogelijk

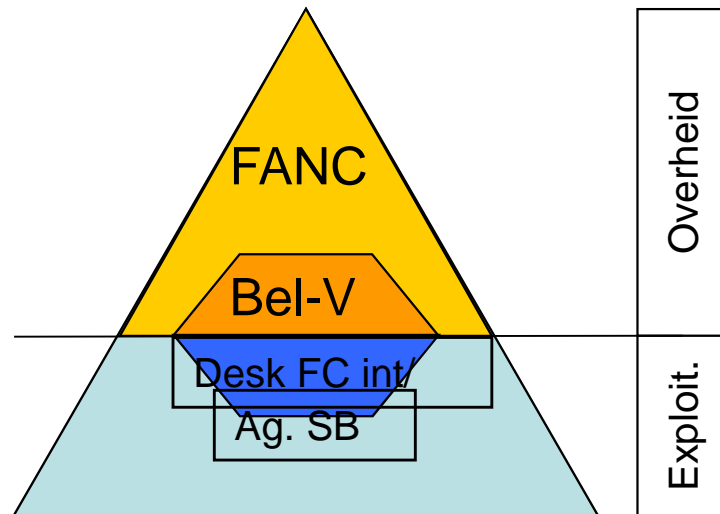
Advies van Wetenschappelijke Raad voor erkenningen Kl. 1

Art 73 : Erkende deskundigen (2)

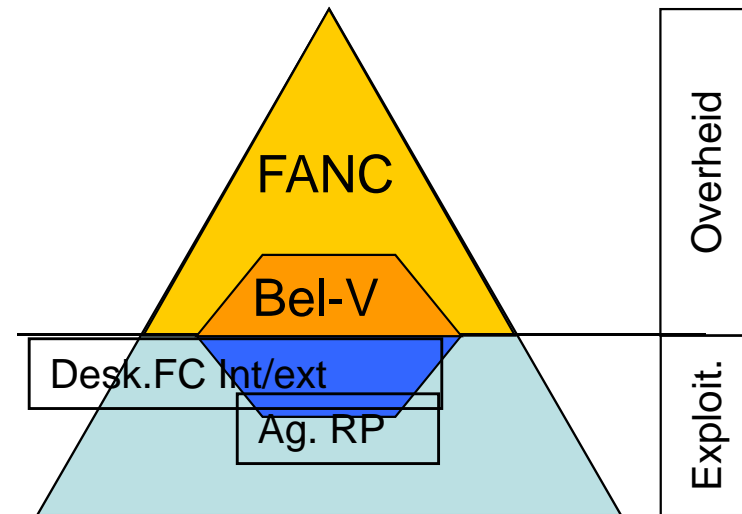
- Basisdiploma = Master ingenieur of exacte wetenschappen
- (aanvullende) vormingen:
 - In stralingsbescherming : 12 ECTS
 - In veiligheid :
 - 24 ECTS (reactoren)/18 ECTS andere Kl. I
 - 100u Kl. IIA ; 50u. Kl II (-III)
 - Vrijstelling voor reeds erkende deskundigen
 - Deskundigen transport :
 - 35u deskundige T1 (waarvan/inclusief 20u als adviseur kl7)
 - 20u deskundige T2 (waarvan/inclusief 20u als adviseur kl7)
- Geen significante wijziging van de huidige vereisten (Criteria van CS-WR 2009)

Rol en verantwoordelijkheden van Bel V

Toezicht FC in klasse I en IIA

Klasse I

Klasse IIA

Geen controle meer door de E.I. in de klasse I / IIA
(erkend deskundige van een EI mogelijk in klasse IIA)

Rol van Bel V

- Wetontwerp wijziging van het Algemeen Reglement
(ARBIS/RGPRI – K.B. van 20 juli 2001)
- Geen apart « Besluit: Bel V » maar :
 - ARBIS: expliciete rol van Bel V in kader van :
 - Vergunningsaanvragen klasse I en IIA: « onafhankelijke veiligheidsevaluatie »
 - Oplevering kl I et IIA : idem
 - Goedkeuring van beslissingen van de fysische controle
 - Wijziging K.B. 30/11/11 :
 - Expliciete rol van Bel V voor de veiligheidsevaluaties / goedkeuringen

Rol van Bel V

- Nieuw art. 38 in het ARBIS :
 - Opdrachten gedelegeerd aan Bel V
 - Voorwaarden voor de uitvoering van de opdrachten
 - Tarief van de prestaties van Bel V
 - Toezicht van het Agentschap op Bel V

Rol van Bel V

- Art. 38.1 Opdrachten exclusief gedelegeerd aan Bel V: jaarlijkse plan van controles en veiligheidsevaluaties
- De regelmatige bezoeken aan de installaties ;
- De onafhankelijke veiligheidsevaluaties:
 - Gelinkt aan de constataties van de bezoeken aan de installaties ;
 - De goedkeuringen van de beslissingen van de dienst voor fysieke controle van de exploitanten zoals bepaald in artikel 23;
 - De studies en analyses van de dienst voor fysieke controle van de exploitanten inzake het koninklijk besluit van 30 november 2011;
 - De vergunningsaanvragen ;
 - De oplevering van nieuwe vergunde installaties.
- Plan goedgekeurd door het FANC en overgemaakt aan de exploitant

Rol van Bel V

- Art. 38.2 : Uitvoeringsmodaliteiten
 - Erkenning van DG Bel V en inspecteurs van Bel V
 - Onverenigbaarheden
 - vertrouwelijkheidsclausule
 - Wachtrol

Rol van Bel V

- Art. 38.3: Toezicht van het Agentschap op Bel V
 - Beheersovereenkomst (in revisie)
 - Audits van Bel V door het FANC

Opmerking: institutioneel toezicht (samenstelling van de Raad van Bestuur) in de Wet van 1994

Rol van Bel V

- Art. 38.4 : Financiering van opdrachten van Bel V
 - Vast uurtarief (aantal uren vastgelegd in het jaarplan)
 - Indexering volgens gezondheidsindex (als filiaal van publieke dienst)

Technisch reglement: vorming agenten voor stralingsbescherming

Vorming agenten voor de stralingsbescherming

1. Voor aanvang :
vorming:

- theoretische vorming formation théorique :
= basismodule + aanvullende module
- praktische ervaring

→ goedkeuring van vormingsprogramma :
deskundige erkend in de fysische controle

2. Tijdens uitvoering taken :
permanente vorming

Vorming voor de ingedeelde inrichtingen

	Basisopleiding			Aanvullende opleiding		
	Toestellen die IS uitzenden (versnellers, RX,..)	Ingekapselde of niet ingekapselde bronnen	Toestellen en bronnen	Toestellen die IS uitzenden (versnellers, RX,..)	Ingekapselde of niet ingekapselde bronnen	Toestellen en bronnen
Kl. II	8 uur (zie art. 3.1)	8 uur (zie art. 3.2)	12 uur (zie art. 3.1 & 3.2)	8 uur (zie art. 4.1)	8 uur (zie art. 4.2)	12 uur (zie art. 4.1 & 4.2)
Kl. III				-	-	-

Tandartsen en dierenartsen actief in inrichtingen klasse III zijn vrijgesteld van de theoretische basisvorming indien ze beschikken over een gebruikersvergunning.

Vorming voor de klasse I inrichtingen

- Geen aanvullende vereisten voor agenten SB in inrichtingen klasse I
- Aangepaste vormingen reeds opgesteld door de exploitant en goedgekeurd door deskundige erkend in de fysische controle.
- Te documenteren in het veiligheidsrapport van de inrichting :
 - Initiële en permante vorming vereist voor de agenten voor stralingsbescherming

Vorming voor transport klasse 7

	Basisvorming ingekapselde of niet ingekapselde bronnen	Aanvullende vorming
Splijtstoffen & corrosief	8 uur (zie art. 3.2)	6 uur (zie art. 5.2)
Andere	8 uur (zie art.3.2)	4 uur (zie art. 5.1)

Inhoud van de basisvorming

- **RX**

- Wetgeving: Art 8, 20, 23, 25, 27, 37 ter, quater et quinquies, 67 + specifiek voor de activiteiten/handelingen (medisch, industrieel, transport,...)
- Stralingsbescherming: X-stralen generator; interactie IS/materie; biologisch effecten; dosimetrie; beschermingsmiddelen; goeie praktijk; veiligheidssystemen; aandachtspunten voor dit type van handeling;...

- **Bronnen en transport**

- Wetgeving: Art 8, 20, 23, 25, 27, 37 ter, quater et quinquies, 67 + specifiek voor activiteiten/handelingen (medisch, industrieel, transport klasse 7,...)
- Stralingsbescherming: radioactiviteit, interactie IS/materie; biologische effecten; dosimetrie; meetapparatuur; beschermingsmiddelen; goeie praktijk; besmetting; aandachtspunten voor dit type van handeling;...

Permanente vorming

- Betreft ondermeer :
 - Het vergezellen van de erkend deskundige tijdens bezoeken van de installatie ;
 - Reglementaire waakzaamheid ;
 - Deelnemen aan de evolutie van de interne praktijken en procedures ;
 - ervaringsfeedback.
- Duur
 - Klasse III: 1u/jaar ; Klasse II: 4u/jaar
 - Transport Kl 7 (andere dan splijtstoffen en corrosief) : 2u/jaar
 - Transport Kl 7 (splijtstoffen en corrosief) : 4u/jaar

Règlement technique: transmission des données d'inventaire physique

Inventaire physique

Exploitant: tenir à jour \neq inventaires (art. 23.1.6 RGPRI):

- substances radioactives
- appareils capables d'émettre de RI
- installations de radiothérapie et médecine nucléaire
- rejets radioactifs liquides et gazeux
- déchets radioactifs solides (présents/évacués)

certaines données via modalités pratiques bien définies

AFCN: garantir une surveillance renforcée de la radioprotection

Contenu

- Liste des données par "catégorie" :

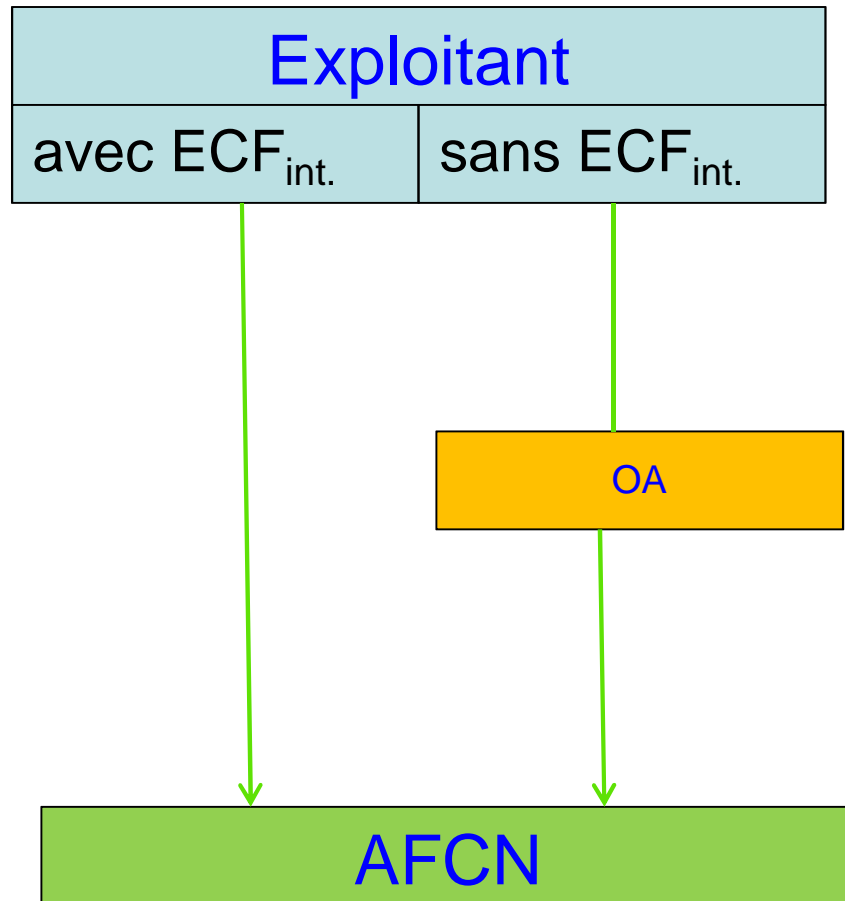
4 catégories:

- accélérateurs et appareils capables d'émettre des rayons X
- sources scellées
- appareils contenant une source scellée
- tout autre appareil qui produit des images de la distribution de radionucléides dans personnes/ animaux + activimètre et sonde gamma (art. 50.2 RGPRI)

! à l'exclusion:

- matières fissiles
- grains/fils radioactifs à des fins thérapeutiques
- parties activées d'une installation
- installations de classe IV

Mode de transmission

version actualisée de toutes les données demandées :

- via formulaire (site web AFCN)
- par voie électronique
- au cours de la 1ère semaine de chaque mois
- jusqu'à déclaration cessation toutes activités RI

Règlement technique: Déclaration d'événements significatifs à AFCN

Événement significatif

- Événement significatif:

= tout événement qui a des conséquences ou qui s'il n'avait pas été maîtrisé, aurait pu avoir des conséquences au niveau de la radioprotection, la santé, la qualité de vie et/ou la sûreté des travailleurs, le public, les patients et l'environnement

Champ d'application

- **Champ d'application:**
 - établissements de classe II et III
 - entreprises impliquées dans importation, transit et l'exportation de substances radioactives
 - transporteurs de marchandises dangereuses de la classe 7
 - praticiens qui utilisent des appareils et/ou des radionucléides à des fins radiothérapeutiques

Critères de déclaration

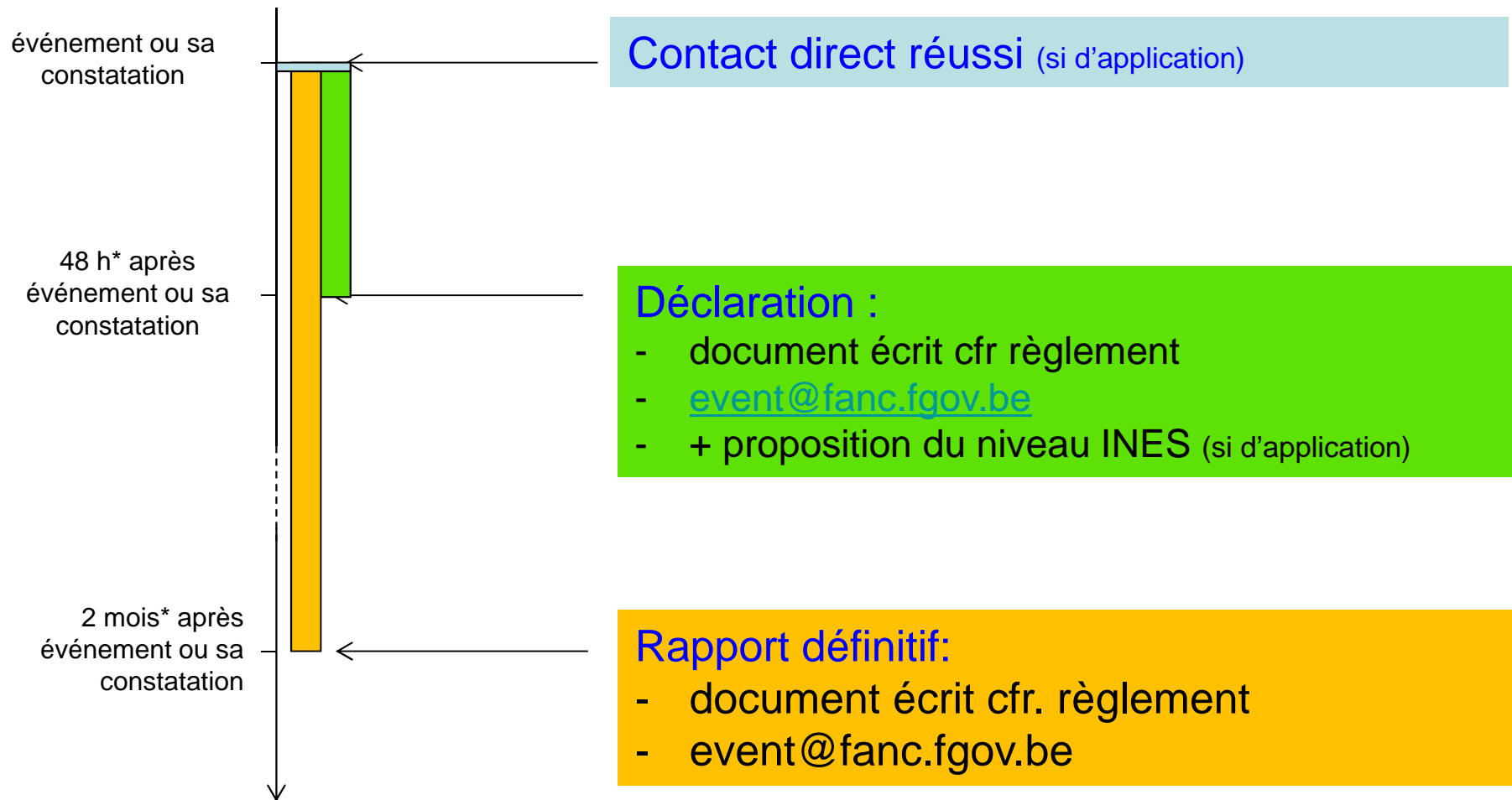
- Critères de déclaration:
 - événement significatif qui répond à 1 ou plusieurs critères de déclaration
 - critères divisés en **sections** :
 - sûreté et/ou radioprotection travailleurs et public
 - importation, transit ou exportation
 - transport
 - radioprotection, santé et/ou qualité de vie des patients
 - "autres"

Critères de déclaration

Aan te geven significante gebeurtenissen:	Geslaagd rechtstreeks contact	INES-evaluatie
1. Aangiftecriteria met betrekking tot de veiligheid en/of de stralingsbescherming van werknemers en het publiek		
1.1 Blootstelling die kan leiden tot deterministische effecten of vaststelling van deterministische effecten.	JA	JA
1.2 Overschrijding van een wettelijke dosislimiet of van	NEEN	JA
1.12 Niet-naleving van de technische specificaties opgenomen in het veiligheidsverslag van inrichtingen van klasse IIA.	NEEN	Volgens het oordeel van het Agentschap

Evénements significatifs à déclarer :	Contact direct réussi	Evaluation INES
1. Critères de déclaration relatifs à la sûreté et/ou la radioprotection des travailleurs et du public		
1.1 Exposition pouvant entraîner des effets déterministes ou constatation d'effets déterministes.	OUI	OUI
1.2 Dépassement d'une limite de dose légale ou d'une contrainte de	NON	OUI
1.12 Non-respect de spécifications techniques reprises dans le rapport de sûreté des établissements de classe IIA.	NON	A l'appréciation de l'Agence

Déclaration

* Autre délai demandé
AFCN

Communication INES

- **niveau INES approuvé ≥ 1 :**

chef d'établissement /chef d'entreprise:

- proposition de communiqué pour site web AFCN
- au plus tard le jour ouvrable suivant l'approbation du niveau INES

- **niveau INES approuvé ≥ 2 :**

chef d'établissement /chef d'entreprise:

- proposition de communiqué pour site web AFCN
- + publication communiqué de presse (copie à AFCN)
- au plus tard le jour ouvrable suivant l'approbation du niveau INES

Technisch reglement

Erkende instellingen voor fysische controle

Inhoudstabel

1. Wijziging Wet Loi 15/04/1994
2. Wijziging ARBIS – Art 74
3. Technisch reglement
 1. Toepassingsgebied
 2. Beheersysteem en zijn processen
 3. Reporting

Wijziging Wet 15/04/1994

Art. 29 bis : Erkenning van Instellingen voor Fysische Controle

Erkenning door het Agentschap
Voorwaarden en regels bepaald door de Koning
Beperkt tot 6 jaar
Toezicht door het FANC

Art 74 : Erkende instellingen voor fysische controle

- Multidisciplinaire associaties van erkende deskundigen (geen « geïsoleerde » deskundigen)
- Uitvoeren van diensten (taken van fysische controle art 23.1.5 b) voor rekening van en onder de verantwoordelijkheid van de exploitanten/vervoerders
- **Geen controles meer gedelegeerd door het FANC!**
- Duidelijke procedures en criteria/processen voor erkenning (openen naar private markt)

Art. 74 : Erkende Instellingen voor fysische controle

- **Erkenning** via **de Wetenschappelijke Raad**, beperkt:
 - In de tijd
 - Territoriaal
 - Tot vastgelegde installaties/handelingen
- **Déontologie**
- **Vertrouwelijkheid** van informatie
- **Wachtrol**
- **Toezicht/audits** door het FANC
- **Aanmaning, opschorting/opheffing** van erkenning mogelijk

Technisch reglement (1/7)

1. Toepassingsgebied

- Enkel van toepassing op erkende instellingen in het kader van hun opdrachten inzake fysische controle
- Niet voor andere taken uitgevoerd binnen de instelling binnen een ander kader dan deze voor de taken voor fysische controle

Technisch reglement (2/7)

2. Beheersysteem ...

- Volgens erkende standaarden
- Beschrijving van geïmplementeerde procedures
- Ter beschikking stellen van nodige processen en documenten
- Periodieke evaluatie van de processen

Technisch reglement (3/7)

2. ... en zijn processen

- Documentbeheersysteem
- Beheer van competenties
- Uitvoering van taken en opdrachten van de fysische controle
- Uitvoering van consultancy taken
- Valorisatie van de ervaringsfeedback
- Reglementaire waakzaamheid
- ...

Technisch reglement(4/7)

2. ... en zijn processen

- ...
- melding
- Beheer meetapparatuur
- Beheer voor stopzettingen en faillissementen
- Klachtenbeheer

Technisch reglement (5/7)

3. Reporting

- Verslagen fysische controle :
 - Geschreven rapport
 - Bevat de vaststellingen van het evaluatiebezoek, de informatie/verstreckte adviezen, de acties, de non-conformiteiten
 - Uitvoeringstermijn (link met meldingsproces indien niet gerespecteerd)
 - Doorsturen binnen de maand na bezoek aan exploitant
 - Bijhouden bij EI tot 30 jaar na stopzetting
 - Stopzetting EI → doorsturen naar FANC

Technisch reglement (6/7)

- Activiteitenverslag:
 - Voor 30 september van elk jaar
 - Lijst van bezochte installaties/transportorganisaties Lijst van uitgevoerde consultancy prestaties
 - Evaluatie van veiligheids- en stralingsbeschermingsniveau (aanbevelingen tot verbetering)
 - Resultaten van het valorisatieproces van de ervaringsfeedback
 - Problematische situaties bij de verwijdering van afval
 - Jaarplan human resourcebeheer
 - Resultaat van de evaluatie van de processen

Technisch reglement (7/7)

Verwachte planning van de bezoeken en consultancyprestaties:

- Voor 30 november
- Voor het daaropvolgende jaar

Feedback van de stakeholders

+ reactie van het FANC

De "RPO" (2013/59/Euratom)

- De « **Dienst voor Fysische Controle** » beantwoordt, in brede zin, aan het concept « **RPO** » :
 - De DFC is altijd intern
 - De « RPO » kan een dienst zijn
 - Een expert kan zich belasten met de RPO taken
- **Minimaal:** de DFC is samengesteld uit **een Agent SB** en maximaal door een dienst met meerdere deskundigen en agenten SB.
- De **taken** RPO worden (altijd) voor rekening genomen van de DFC (interne)
- **Mogelijkheid Agenten SB van onderaannemers** voor specifieke taken

Erkende deskundigen vs "RPE"

- De erkende deskundige moet een vorming genoten hebben met betrekking tot veiligheid (niet enkel radioprotectie)
- De erkend deskundige: « onderzoekt en keurt goed » : rol niet gelimiteerd tot een « advies » rol -> continuïteit met het verleden
- De opdrachten van « RPE » zijn toevertrouwd aan de erkend deskundige
- Geen « geïsoleerde » externe erkende deskundigen -> (Erkende) Instellingen voor fysische controle

Voornaamste opmerkingen stakeholders ("FAQ")

- Nucleaire veiligheid

- Definitie overgenomen van de richtlijn 2009/71, de definitie werd herzien: verwijderen van « afkomstig van nucleaire installaties » :
 - Vanzelfsprekend
 - « nucleaire installaties » heeft (meerdere) specifieke betekenissen in bepaalde omstandigheden
- Rol van de **Agent SB**: de agent SB beheert de maatregelen gelinkt aan de **stralingsbescherming binnen de installaties**, hij moet volgende zaken kunnen verifiëren (bijvoorbeeld) :
 - Noodstoppen
 - Interlocks
 - PLCs
 - branddetectoren
 - ...

Voornaamste opmerkingen stakeholders (“FAQ”)

- Nucleaire veiligheid (2)

- De Agent SB: de agent SB beheert de maatregelen gelinkt aan de stralingsbescherming binnen de installaties en de verschillende daaraan gelinkte veiligheidssystemen, hij dient uiteraard niet competent te zijn met betrekking tot de complexe systemen (veiligheidssysteem van een reactor)

Voornaamste opmerkingen stakeholders ("FAQ")

- **Het register fysische controle**

Gezien de technische evolutie: fysieke dragers en/of programma's zijn overbodig geworden :

- De « duurzaamheid » van het register moet gegarandeerd zijn
- Tot 30 jaar na stopzetting van de activiteiten

- **Bewijs van verzekeringspolis en overeenkomst met NIRAS**

- Niet de competentie van het FANC : **afgeschaft**

Principales remarques stakeholders ("FAQ")

- Agents de Radioprotection (1) :
 - disponibilité, permanence ?
 - suivant analyse de risque
 - L'AFCN souhaite une personne :
 - Qui connaît l'installation/pratique
 - Qui soit régulièrement sur place
 - Qui connaît l'organisation

Objectif : la bonne réalisation des tâches qui lui sont assignées

Principales remarques stakeholders ("FAQ")

- Agents de Radioprotection (2):
 - Service centralisé ou opérateurs dans les installations?
 - Les deux sont possibles, certaines pratiques ne nécessitent pas une présence permanente d'un Ag Rp sur place (exemple : Jauges fixes), d'autres oui (exemple: médecine nucléaire)
 - Une combinaison des deux est également possible (exemple: Ar. RP spécialisés dans les déchets, la décontamination faisant partie d'un service central)

Principales remarques stakeholders ("FAQ")

- Agents de Radioprotection (3):
 - Formation initiale?
 - Pas de diplôme de base exigé
 - Formation théorique suivant *Règlement AFCN* :
+ *Pas de duplication des formations (ex. Dentistes)*
 - Formation pratique :
 - Adéquate (~6 mois) + *Approche graduée* (exemple XRF, portails RX)
 - Mais "apprentissage-accompagnement" possible pour
 - » Nouveaux établissements
 - » Jeunes diplômés

Principales remarques stakeholders ("FAQ")

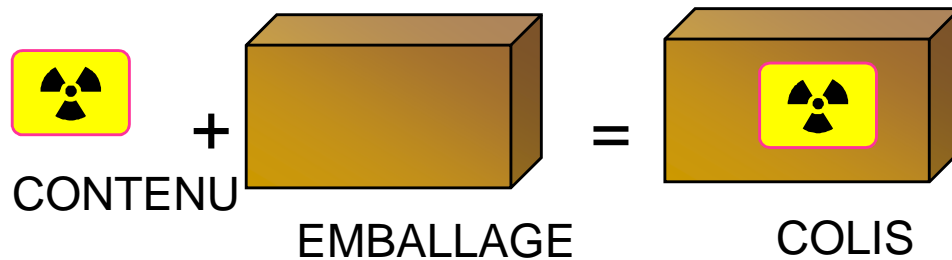
- Agents de Radioprotection (4):
 - Personnel de l'exploitant ou sous-traitants ?
 - Sous-traitants possibles, pour des activités non habituelles de l'exploitation :
 - Révisions périodiques
 - Remplacement sources, réparations, maintenance particulière
 - Démantèlement
 - ...
 - Possible pour toutes les classes (I, II, III)
 - L'AFCN veut éviter des "Agences d'interim" d'Ag. Rp.
 - Toujours sous la responsabilité du contrôle physique de l'exploitant

Principales remarques stakeholders ("FAQ")

- Rôle de l'expert agréé en contrôle physique dans le cadre la surveillance de la santé des travailleurs
 - l'expert agréé en contrôle physique doit s'assurer que tous les examens et mesures (y compris les examens médicaux) et la dosimétrie, nécessaires pour monitorer l'exposition des travailleurs, sont prévus et adaptés au poste de travail
 - Cela se fait en concertation avec le médecin du travail agréé

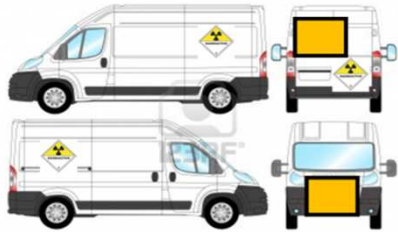
Voornaamste opmerkingen stakeholders (“FAQ”)

- Rol dienst voor fysische controle – veiligheidsadviseur klasse 7
 1. Verzender
 2. Vervoerder

Verzender

DFC	VA7
Werkprocedures, met inbegrip van de opleiding van de werknemers	
Bij incidenten/ongevallen te treffen maatregelen	
Analyse van de incidenten en ongevallen	
Regelgeving => ARBIS + KB Transport	Modale regelgeving (ADR, RID, ADN)
SBP + dosimetrie van de werknemers	
Goedkeuring van karakterisering inhoud	Goedkeuring van keuze van de verpakking afhankelijk van de inhoud
Dosisdebieten van de collis	
TI (eventueel CSI)	Markering en etikettering van de collis
vervoersdocument	

Vervoerder

DFC	VA7
Werkprocedures, met inbegrip van de opleiding van de werknemers	
Bij incidenten/ongevallen te treffen maatregelen	
Analyse van de incidenten en ongevallen	
Regelgeving => ARBIS + KB Transport	Modale regelgeving (ADR, RID, ADN)
SBP + dosimetrie van de werknemers	Vervoersdocument en eventueel de door de verzender voorgeschreven maatregelen
Dosisdebieten van het voertuig	Boorduitrusting
	Aanbrengen van grote etiketten en oranje signalisatie op voertuigen
	Vastmaken van de collis

Principales remarques stakeholders ("FAQ")

- Inventaire physique:
 - L'exploitant doit tenir à jour un inventaire: seule une partie de cet inventaire doit être transmise à l'Agence
 - Le règlement technique fixe:
 - Champ d'application
 - Les données requises
 - La périodicité du transfert = mensuelle

Principales remarques stakeholders (“FAQ”)

- Inventaire physique: POURQUOI?

Les inventaires donnent une image plus actuelle et plus globale que les inventaires établis dans le cadre des demandes d'autorisation, des visites d'inspection et du parc radiologique

+

Possibilité de comparer l'inventaire réellement présent avec l'inventaire autorisé

→ identifier les non-conformités

Principales remarques stakeholders ("FAQ")

- Inventaire physique: POURQUOI?

Evaluer la qualité du parc radiologique + mieux apprécier l'efficacité de sa politique et ses actions

Contribution au traitement des incidents et des matériovigilances
→ communiquer plus rapidement avec autres exploitants en vue de prévenir la répétition d'incidents

Révision du système de contrôle physique

Next steps

Projet: révision du contrôle physique

1. Traitement du feedback → retour vers les parties prenantes
2. Publication des textes réglementaires sur le site web: 14 avril 2017
3. Feedback **sur les dispositions Bel V** en utilisant le formulaire du site web (Classe I et IIA)
 - Par organisation
 - Individuellement→ **au plus tard le 31 mai 2017**

Etapes suivantes

